

Nr. 4 ♦ december 2008 ♦ 36. årg.

Søravnen

DANSK ORNITOLOGISK FORENING
LOKALAFDELINGEN I
ØSTJYLLAND

**Generalforsamling
Fuglepiger - nu i Østjylland**

Dansk Ornitologisk Forening

Fuglenes Hus
Vesterbrogade 138-140
1620 København V
Tlf.: 33 31 44 04
Fax: 33 31 24 35

www.dof.dk
dof@dof.dk

Giro: 7 00 08 39

DOF er en landsforening for fugleinteresserede og fuglebeskyttelse med afdelinger over hele Danmark. Foreningen er stiftet i 1906.

Foreningens formål er at fremme kendskabet til og interessen for fugle og at virke til beskyttelse først og fremmest af den danske fuglefauna. Dette formål søges fremmet blandt andet ved afholdelse af møder og ekskursioner, udgivelse af et tidsskrift og andre publikationer, samt ved at arbejde for at forbedre fuglenes livsvilkår.

DOF tager del i flere aktiviteter, både i Danmark og internationalt. Fugleværnsfonden ejer og driver en række danske fuglereservater og arbejder desuden for international fuglebeskyttelse. DOF er den danske afdeling af BirdLife International.

Som medlem modtager man gratis Dansk Ornitologisk Forenings Tidsskrift (DOFT) (2-4 hæfter pr. år) samt bladene Fugle og Natur (4 hæfter pr. år) og Fugle i Felten (4 hæfter pr. år).

Årlige kontingenter:

Husstandsmedlemskab	520 kr.
Kernemedlem	395 kr.
Junior (u. 18 år)	195 kr.
Medlem (tidl. støtte medlem)	265 kr.

Lokalafdelingen i Østjylland

Naturcenter Sølyst
Louisevej 100
8220 Brabrand
Giro: 551 0961 (reg.nr. 1551)

www.dofoj.dk

DOF Østjylland står for alle lokale arrangementer, og alle DOF-medlemmer kan frit deltage i afdelingens møder og ekskursioner.

På sidste side finder du en liste over lokalafdelingens bestyrelsesmedlemmer og de kontaktpersoner, der repræsenterer de forskellige udvalg og interessegrupper.

Søravnen

Ansvarsh. redaktør
Andreas Winding
Bogfinkevej 2,
8654 Bryrup
Tlf. 21781370
soravnen@dofoj.dk

Spalteredaktører
Nyheder og aktuelt: Peter Lange
Fra Felten: Benny Kristensen
Ture og Møder: Ole Jensen

Opsætning
Aage Mogensen (DTP)

E-mail
soravnen@dofoj.dk

36. årgang
Nr. 4, december 2008
ISSN 0900-1832

Søravnen er lokalafdelingens blad, og det udsendes 4 gange årligt til kerne- husstands- og juniormedlemmer i Østjylland. Medlemmer udenfor området kan tegne abonnement på bladet for kun 75 kr./ år.

Artikler til Søravnen sendes som vedhæftet worddokument til ansvarsh. redaktør på adr. soravnen@dofoj.dk

Eventuelt tilknyttede digitale billeder, tabeller eller grafik skal sendes separat, for at muliggøre den videre bearbejdning. Hvis der indsendes originale tegninger, fotos eller lignende, der ønskes returneret, bedes det bemærket ved fremsendelsen.

Søravnen redigeres i PageMaker 7.0 for Windows og trykkes på genbrugspapir.

Annoncepriser:

Hel side:
kr. 350,-/nr eller kr. 1.200,-/år

Halv side:
kr. 200,-/nr eller kr. 600,-/år

Søravnens kalender:

Nr.	Deadline	Udk. ca.
1	1. feb.	15. marts
2	1. maj	15. juni
3	1. aug.	15. sept.
4	1. nov.	15. dec.

Naturkanonen

Julen er over os. Om det er højtiden, der er årsag til det, vides ikke, men landets miljøminister har for nyligt lanceret et nyt projekt, www.naturkanonen.dk, hvor alle kan skrive deres forslag til, hvad en naturkanon bør indeholde (den "bedste" eller "vigtigste" natur). Der former sig allerede ved første kig et billede af, hvordan den endelige kanon kommer til at se ud. Som ved tidligere lejligheder, hvor noget er sendt i "høring" eller lignende (og jo, jeg tænker på miljøhalvmilliarden), er der sandsynligvis for længst en meget klar plan.

Det er naturligvis alt sammen velment, og begrebet "vigtigste" natur er utvivlsomt ikke ment som grøfternes hersker - stor nælde, oversprøjtet hvede eller torskedumme fasaner i hobetal, men derimod tænkt som noget storslået og godt. Udover de fremstillede forslag kan mange af brugernes idéer ligeledes ses, hvilket til tider får én til at trække på smilebåndet, til tider blot drage et længselsfuldt suk.

Fra dette hjørne af kongeriget kunne man fx fremhæve Mols Bjerge og Silkeborgskovene, disses insektliv, den imponerende kongeørn eller noget andet smukt og særligt. Herfra foreslås dog allerydmygst, at man i stedet for at fortsætte denne uendelige række af ligegyldige kåringer bruger tiden og midlerne på at forbedre forholdene for de mange planter, dyr og fugle, der har så akut behov for det.

I ønskes alle en meget glædelig jul og et godt nyt fugleår.

Andreas Winding

INDHOLD

	Nyheder og aktuelt	4
	Fra Felten	7
Illustrationer	Fuglene og Lars Tom-Petersen	11
Tegninger og akvarel:	Fuglepiger i Østjylland	14
Christina Kjelsmark: forside, 17	Generalforsamling	15
Jens Overgaard Christensen, 9	Invasive planter – uønskede arter	16
	Fugletur til Øster Tørslev Kær den 26. august	17
Fotos:	Kalender	18
Benny Kristensen: 8, 10, 12	Hvem er Hvem	23

NY & AKTUELT

Af Andreas Winding

H
E
D
E
R

Om Peter Lange

Som det allerede er nogle af jer bekendt, har vores mangeårige formand, Peter Lange, valgt at overlade posten til en anden - i første omgang er Jens Bonde Poulsen konstitueret formand indtil næste generalforsamling. Nu vi er ved Peter Lange, så blev han ved Repræsentantskabsmødet i november tildelt en særdeles velfortjent hæder fra DOF. I den forbindelse holdt Joy Klein (vores østjyske hovedbestyrelsesmedlem) en tale for Peter, og den har vi fået tilladelse til at gengive her:

[Joy Klein - DOFs repræsentantskabsmøde d. 15. november 2008]:

”Kære Peter

Noget af det første jeg kom til at tænke på, da jeg blev bedt om at holde en tale for dig, var et interview, du lavede til lokalbladet engang. Jeg kan huske at du fortalte at én af dine gode fugleoplevelser var en Alpesejler ved Rubjerg Knude. Det lyder som en rigtig god oplevelse. Men noget jeg særligt kan huske ved interviewet var, at din kone fortalte, at det er første og hidtil eneste gang, hun har set dig løbe – og så endda op ad bakke!

Og det er i grunden underligt! For hvis man kigger i den nye DOF-nøgle, der angiver alle de grupper, som de enkelte DOF’ere er engagerede i, så vil man se, at du er den person i DOF, der er med i flest grupper overhovedet. Dit navn forekommer hele otte gange – og det er mere end selv Christian Hjorth!

For det første, er du medlem af **repræsentantskabet** – det giver sig selv.

Så er du medlem af en **lokalbestyrelse** – nemlig DOF Østjylland, som du har været med i siden 1988.

For det tredje har du været **lokalformand** indtil for et par dage siden, og det har du været i omkring 15 år.

Som lokalformand har du gjort mere end at bare holde styr på bestyrelsen – du har også været eller er stadig koordinator for mange DOF-aktiviteter på lokalplan. Fx var det dig, der nærmest trak hele læsset i Århus Amt da projektet Fuglenes Danmark kørte, hvor du holdt styr på alle lokaliteterne og optællerne i de fire år, projektet varede.

Du er formand for det naturpolitiske udvalg i DOF Østjylland og du repræsenterer DOF i Region Midts vand- og naturråd. Du lavede et stort stykke arbejde som DOF-repræsentant i styregruppen for pilotprojektet Nationalparken Mols Bjerger i de 2 år, det varede, og i den sammenhæng skrev du en rapport over fuglelivet i undersøgelsesområdet, som vi stadig har gavn af i Syddjurs kommune. Og som bekendt, bliver Mols Bjerger Danmarks nationalpark nr. 2, så du har gjort et godt stykke arbejde!

Du er også **caretakerkoordinator**, og takket være dine gode kontakter til DOF'ere i hele Østjylland er det lykkedes dig at etablere et fuldtalligt caretaker-netværk i området. Ikke nok med det, men du har også selv påtaget dig opgaven som overordnede caretaker for Stubbe Sø på Djursland.

Du er **kommunekontaktperson**, i Skanderborg kommune. Og din store erfaring og kendskab til naturpolitiske sager kommer også hele DOF til gode, fordi du er medlem af det centrale **Naturpolitiske Udvalg**.

Vi mangler stadig 2 grupper fra DOF-nøglen. Den ene er **DOFbasegruppen**, og det er også et område, hvor du har lavet et stort arbejde - for at få DOFbasen op at stå og blive videreudviklet. Jeg tør slet ikke tænke på hvor mange arbejdstimer, du har lagt i projektet, men det er ikke få! På lokalt plan har du også holdt mange kurser for at opmuntre folk til at indtaste deres data.

Når dataene er tastet ind, er det nærliggende, at de skal bearbejdes og publiceres, og det er noget, du også sørger for. Du har været medredaktør for lokalrapporten for Århus Amt siden midt i 80'erne, og du har været med i den landsdækkende **Rapportgruppen** i mange år. Og da det blev besluttet, at Årsrapporten ikke længere skulle udkomme som en del af DOFT, var det dig, der var én af initiativtagerne til og medredaktør for den nye publikation, der hedder Fugleåret, som udkom første gang i begyndelsen af året, med resultater fra 2006, og snart udkommer igen med resultater fra 2007.

UDLEJES:

BOGPETERS HYTTE

Fuldmuret sommerhus til helårsbrug
beliggende midt i **Fugleværnsfondens** reservat ved **Stubbe Sø** på Djursland.

Huset ligger naturskønt i en lysning i skoven med direkte adgang til søen.
Det er på 80 m² med plads til 6 personer i to soverum.

Der er 8 km. til Ebeltoft, 6 km. til badestrand og 20 km. til Grenå.

Pris: 2100 kr. pr. uge + el.

Henv. Peter Lange, tlf.: 8695 0341 eller mail: peterlan@post6.tele.dk

Læs mere på www.dofaarhus.dk/bogpetershytte.
Kun medlemmer af DOF kan leje huset.

Det er et kæmpearbejde at stå for sådan et værk. Ikke nok med at det skulle erstatte den gamle årsrapport, men det omfatter også SU-rapporten, DATSY-rapporten, og rapporter fra feltornitologiske udvalg og grupper, fuglestationer, Fugleværnsfonden og Ringmærkningscentralen. Det er blevet en rigtig flot publikation, og hædersudvalget har især lagt vægt på, at det er din indsats i forbindelse med Fugleåret, der skal hædres (som om alt det andet ikke var nok).

Og jeg er slet ikke færdig! Der er også ting, der ikke står i DOF-nøglen!

Det står ikke i DOF-nøglen, hvis man arbejder som **frivillig for Fugleværnsfonden**, men hvis det gjorde, så vil du også optræde herunder, fordi du er meget involveret i Fugleværnsfondens reservat ved Stubbe Sø. Du har været med til mange møder, du har haft ture til reservatet, du er indpisker for arbejdsgruppen, og det er også dig, der står for udlejning af sommerhuset. Der er i øvrigt et fint billede af dig på Fugleværnsfondens nye hjemmeside, hvor der står i undertitlen - og jeg citerer - "Opsætning af piktogramstolper ved Stubbe Sø. Peter Lange sveder ved synet af de arbejdende".

Man kan heller ikke se, at du har et par **punkttællingsruter**; at du er **turleder** på en mængde ture i Danmark og i udlandet; og at du tidligere har været **DATSY-koordinator** for vandstær. Der står heller ikke, at det var dig, der var **initiativtager** til det meget roste inspirationskursus for lokalafdelinger, der fandt sted sidste år på Kryb-i-Ly. I det hele taget har du et talent for at iværksætte ting, der vil være til gavn for DOF, og du er god til at formidle idéer og oplysninger som alle kan drage nytte af. Du bidrager for eksempel tit til diskussionerne på e-mail mellem caretakere og kommunekontaktpersoner.

Jeg er for længst løbet tør for fingre, hvor jeg kan tælle alle de gode ting, du gør, så jeg må hellere slutte nu. En sidste vigtig ting skal dog med:

På trods af alle de mange ting, du konstant er i gang med, så virker du aldrig stresset. Du har altid tid til en snak i telefonen; du sender altid svar på e-mails; du bliver aldrig sur (selv om du kan være bestemt). Du tager alting med en beundringsværdig ro. Du har klaret det hele uden at behøve at løbe for at nå det. Alt - på nær altså lige den ene gang ved Rubjerg Knude, hvor din kone så dig spæne af sted. Men det var jo altså også en Alpesejler.

Tillykke med hæderen Peter.

Den er velfortjent."

FUGLEKURSER

Vil du lære mere om fugle til foråret ... så læs videre!

DOF og FOF har et samarbejde i foråret 2009 om flere forskellige tilbud for fugleinteresserede.

Korte og længere kurser vil kunne findes på følgende hjemmesider i løbet af vinteren:

www.dofoj.dk samt **www.fof.dk**.

Fra Felten

August – Oktober

Af Benny Kristensen

Den altoverskyggende mest glædelige nyhed omkring periodens fugleobservationer må bestemt være, at Kongeørnen nu yngler i vores område og har fået en unge på vingerne - fantastisk! Ekstra emne: Nøddekrige. Data som altid indhentet primært fra DOFbasen.dk samt direkte kontakt med div. fuglefolk.

Lommer – gæs ænder

Rødstrubet lom 30/8 56 Lystrup Strand er et flot antal, **Sortstrubet lom** 31/8 1 Sletterhage, 1/9 1 Gallohaven, 18/9 1 Fornæs, 22/9 1 Fornæs, 6/10 4 Fornæs, **Nordisk Lappedykker** 19/10 1 Skanderborg Sø og 27/10 1 Nordby bugt, **Sorthalset lappedykker** 14/10 1 Stubbe Sø, **Lille lappedykker** 7/9 70 Norsminde Fjord, **Toppet lappedykker** 14/9 320 Skanderborg Sø, **Gråstrubet lappedykker** 25/9 130 Lystrup Strand, **Sule** 17/10 103 Fornæs, **Sølvhejre** 19/9 og 21/9 1 Egå Engsø, 2/10 – 15/10 1 i Rugård området.

Bramgås 30/10 110 Vesborg Fyr, **Mørkbuget Knortegås** 5/8 1 Eskeplet som den første, **Lysbuget Knortegås** 1/8 1 Årslev Engsø, En koordineret Caretaker optælling Randers/Mariager fjord afslørede omkring 2600 fugle den 4/10 som er langt under de 5- 6.000 fugle, som vel er det normale antal for området. Ikke overraskende dukker der igen **Sortbuget Knortegås** op på Samsø, som fx ses 9/10 på Hjortholm, og så skal vi da lige nævne SNS-skydegåsen; **Nilgås** 1 par med ikke mindre en 9 unger som fx ses 7/8 ved Egå Engsø.

Småænderne er vi gode til i Randers-området, og så kan I ellers lære det i Århus, for vi sætter igen „amtsrekorder“: Knarand 3/10 56 Kongslund Sø og for at springe lidt i rækkefølgen og sætte endnu en amtsrekord (ja ja, jeg er jo fra Randers): Krikand 10/10 **3160** i Vorup Enge og jeg tillader mig at udråde Gudenådalen som et super-super-kerne-rasteområde for disse kriks!

Nå, okay, tilbage til rækkefølgen; **Atlingand** 12/10 2 Egå Engsø, 14/10 1 Stubbe Sø, **Skeand** 27/9 68 Egå Engsø, **Pibeand** 16/10 882 Egå Engsø, **Taffeland** 30/8 250 Stubbe Sø, **Bjergand** kommer tidlig 14/9 1 Anholt, **Troldand** 6/10 400 Stubbe Sø, **Fløjlsand** 16/10 optælles ikke mindre end 1000 fugle ved Lystrup Strand, en lokalitet som man bestemt bør overveje at besøge mhp. at optælle rastende fugle på havet. **Havlit** 29/9 1 Karlby Klint.

Rovbasser

Havørn har 31 observationer, max 20/9 3 fugle over Eskeplet, **Fiskeørn** har 186 observationer, hvor et uhørt stort træk ses 10/9 hvor ikke mindre end 15 optælles ved Dråby. Sidste 23/10 1 Tåstrup Sø og så ellers til en velbevaret hemmelighed; Jubiiiiii!

Kongeørne-parret med deres unge - er livet da ikke herligt? - sås 18/9 kredse majestætisk over Overgaard, **Sort Glente** 2/8 1 Koed by/agerland, **Blå Kærhøg** max 12-13/10 10 trækkende på Anholt, **Hedehøg** 1k Lushage 15/8 og 9/9 1 Kolindsund, og ja så ses en superfed Steppehøg han den 4/10 ved Bjerre, **Fjeldvåge** er tidlig på færde 26/8 Hasselager og så er sidste observation ski uhørt tidlig, nemlig 14/10 hvor en 1k trækker forbi Øer/Hassensører, men da det er KO [Kent Olsen, red.], der står for observationen incl. fotos - ja så tager skribenten det for gode varer, men kom nu ikke for godt i gang derude!

Musvåge 12/10 121 trækkende Sælvig Havn, **Hvæpsevåge** 3/8 21 Salten Langsø, hvor der bl.a. blev optalt 3 par med unger, **Duehøg** 21 observationer, heraf 8 obs fra Vesborg Fyr fx 28/10 2 fou, **Lærkefalk** 11/9 12 Anholt, **Vandrefalk** 48 observationer, max 12/9 3 Anholt, 4/10 3 Eskeplet og 17/10 3 Fornæs, **Dværgfalk** 43 obs, max 13/9 13 Anholt, **Jagtfalk** 12-13/10 1 Mårup Havn

Agerhøne – alkefugle

Agerhøne 13/8 32 Sangstrup klit/marker, **Trane** 4 Nørager mark 7/8, **Strandhjejle** 22/8 455 Eskeplet, **Islandsk Ryle** 16/9 står ikke mindre end 300 fugle ved Sødriugholm Strand, **Stenvender** 16/8 21 Lystrup Strand, **Kærløber** 10/8 1 Eskeplet, **Dværgryle** 27/9 12 Egå Engsø, **Tinksmed** 4/10 1 Årslev Engsø, **Mudderklire** 15/9 35 Vorup Enge, **Stor Kobbersneppe** 23/8 7 Eskeplet, **Islandsk Stor Kobbersneppe** 15/9 1 Eskeplet og 27/9 1 Egå Engsø, **Lille Kobbersneppe** 1/8 155 Eskeplet, **Stor Regnspove** 29/8 830 er rigtig mange ved Mellempoldene, **Lille Regnspove** øh. Småspove 16/10 1 Søledet, **Tredækker** 0

er ski da sølle! **Dobbeltbekkasin** 17/9 213 Vorup Enge, **Enkeltbekkasin** har 8 observationer, max 17/10 3 Vorup Enge som er 2. fund for området. **Odinshane** 1 10/8 Anholt, **Mellemkjove** 14/9 1 Fornæs, 14/10 1 Gallohaven, **Almindelig Kjove** 22/8 8 Sødriugholm strand er flot og knageme om der ikke i samme område ved Eskeplet 14/9 ses en **Lille Kjove**.

Sorthovedet Måge 16/10 1 Lystrup Strand, 18-19/10 1 Universitetsparken og vel samme fugl ses på Århus Havn frem til 27/10, **Dværgmåge** har 16 obs og den sidste noteres 6/10 1 Fornæs, **Dværgterne** 13 5/8 Eskeplet, **Splitterne** 15/9 optælles ikke mindre end 610 ved Stavnshoved Rev og det er iflg. observatøren rekord for NØ-Djursland, **Fjordterne** 16/8 35 Mellerup, **Sortterne** 3 Bølling Sø 7/8 og 9/9 1 Skanderborg Sø, **Hvidvinget terne** forsat pp Årslev Engsø frem til 2/8, 3/8 sås endnu en eller samme fugl? ved Egå Engsø, 3/9 endnu en 1k fugl ved Egå Engsø.

Den første **Søkonger** ses ved Gallohaven 23/10 og de er altså bare top-nice, de der konger ;-) - og de første alkefugle i dette halvår: **Lomvie** 16/8 1 Hevringholm Strand og **Alk** 5/8 1 Gallohaven.

Søkonger. Foto: Benny Kristensen

Huldue – småfugle

Huldue 8/10 16 Vesborg Fyr. Den sidste **Gøg** ses 27/9 1 Strandkær, **Mosehornugle** 6/10 2 Fornæs, **Lille Flagspætte** 2/8 1 Gravlev er meget spændende, 21/10 1 ringmærket Anholt, **Bjerglærke** 3 obs, max 24/10 7 Eskeplet, **Digesvale** 11/8 1000 Vorup Enge, 4/10 1 Overgaard, **Bjergpiber** har 4 observationer, alle nævnes: 5/10 2 Østhavnen Århus, 28/10 3 Egå Engsø + 2 Hornbæk Enge og 31/10 2 Vorup Enge, Den første **Vandstær** ses 15/10 ved Giber Å omkring Fulden, **Silkehale** 25/10 16 Ryomgård, **Husrødstjert** 8/9 8 Østhavnen Århus, **Sortstrubet Bynkefugl** 1 par med 3 unger ses 3/9 Vrads Sande, sidste 28-30/10 1 Årslev Engsø, de første **Vindrosler** ses 21/9 med 3 i Feldballe og 10 ved Skelhøje Bakker, **Misteldrossel** 3/8 52 Salten Langsø, **Sjagger** ses første gang 27/9 25 Stabrand, **Høgesanger** 5/9 1 Stavshoved, **Havesanger** 7/9 1 Vesborg Fyr, **Sivsanger** 2/10 1 Brabrand Sø,

Savisanger hørt kaldende 24/8 Brabrand Sø, **Rørsanger** 10/10 1 Brabrand Sø, **Kærsanger** 21/9 1 Brabrand Sø, **Gulbug** 7/9 1 Vesborg Fyr, **Rødtoppet Fuglekonge** 14/10 1 Vesborg Fyr, **Broget Fluesnapper** 7/10 1 Anholt, **Skægmejse** 25/9 45 Brabrand Sø og 31/10 40 Vorup Enge, **Pungmejse** 31/10 1 Brabrandstien, **Rødrygget Tornskade** 3/8 11 Glatved Strand og sidste 25/9 1 Sletterhage, den første **Store Tornskade** dukker op på en Dof tur 21/9 1 Øer/Hassensøre, Jubii det tyder på et godt **Nøddekrige** år, – så ud og find nogle overvintrende, så vi kan få nogle ynglepar i 2009! Samtlige obs nævnes 11/9 1 Skelhøje Bakker, 15/9 1 Skærsø Engsø, 18/9 1 Beder, 21/9 1 Alstrup, 27/9 1 Dråby, 6/10 1 Fornæs, 9/10 2 Åbyhøj, **Bjergirisk** 12/10 290 Eskeplet, **Stor Korsnæb** 14/10 3 Øer/Hassensøre + 4 Vesborg Fyr, **Laplandsværling** 17/10 1 Gallohaven og så slutter vi af med **Bomlærke** 4/10 520 Fannerup Mark.

Nøddekrige. Foto: Benny Kristensen

Ekstra Emne: Nøddekrige

Ud over enkelte observationer, samt en overvintrende nøddespisende fugl i Feldballe 2003-2004, skal vi tilbage til 1995-1996 for at finde en rigtig god periode med flere overvintrende fugle fx i Forstbotanisk have.

Ynglepar: I følgende år har Nøddekrige ynglet i Østjylland: 1988, 1989, 1991, 1993, 1994, 1995, 1996, 1998, 2000, 2001 og senest i 2002. Mest stabile ynglelokaliteter har været Silkeborg Nordskov og Vesterskov hvor der har været 1-3 par i løbet af div. år. En anden god lokalitet har været Hårup Sande, som i 2001 havde 3-4 ynglepar.

Største antal: Største observation 6/8-89 med total 45 indtrækkende fugle ved Fornæs. Sidste større flok 16/7-98 hvor 16 fugle rastede i Grenå by.

Så ud og hold øje med dem. Det kunne da være fedt med ynglepar i 2009. Vi ses derude i felten, hvor fuglene og naturen skal nydes. Dette var så sidste "Fra Felten" fra min hånd.

Til næste nummer står Stephan Skaarup Lund klar til at tage over.

Fuglene og ... Lars Tom-Petersen

Af Andreas Winding

Serien om fuglefolk i Østjylland fortsætter her med et portræt af én af de gæve ornitologer fra Randers-gruppen, Lars Tom-Petersen.

Alder: 57
Bopæl: Randers
Familie: Voksen datter (26 år)
Stilling: Lærer

Andre interesser: Helt klart musik - og især guitaren, der har været i gang i 40 år. Har dog kun modtaget undervisning de seneste 2 år... :-)
Derudover tegning - noget nær en familiesvaghed - for mit vedkommende primært fugle og natur som motiv.

Red.: Hvorfor blev det fugle?

Ja, hvor skal jeg starte...? Jeg begyndte ret tidligt; som 14-årig i 1965. Jeg blev født i København, og vi boede så tæt på ZOO, at vi kunne høre både sæler og Påfugl derovrefra. Mine forældre havde dengang sommerhus ved Roskilde Fjord, og de tog mig meget med ud i naturen. Jeg var derfor tidligt meget interesseret i ikke bare fugle, men dyr i det hele taget - ligesom et par af mine klassekammerater i øvrigt. Siden hen er sommerresidensen blevet flyttet til Ærø, hvor der jo bestemt også kan ses mange fugle.

En god ven af mine forældre fik mig sporet mere ind på netop fuglene, og ved hjælp af ham og et par fuglebøger var jeg efterhånden grebet af det. Jeg fik lokket 2 af kammeraterne, Jarl og Roberto, med i det, og snart tog det hele fart med daglige eftermiddagsbesøg i Utterslev Mose og hurtigt blev også Kongelunden og dernæst Falsterbo meget ofte besøgt; Falsterbo nærmest hver weekend!

Vi mødte allerede tidligt mange andre ornitologer, og nåede da også med på et par af de organiserede ture med legendariske Blume. Det første år var meget intensivt, hvor vi lærte en frygtelig masse om både sang og trækkald, som har siddet fast lige siden. Det blev også til ture til Sønderjylland og bl.a. Øland og sågar Lapland.

Siden hen fulgte et lidt mat periode på måske 10 år, hvor musikken (og pigerne...) fyldte mere eller mindre det hele, men fuglene kom altså stærkt igen.

Red.: Hvilke arter og lokaliteter har du mest passion for?

Det er ingen hemmelighed, at området mellem udmundingen af Randers og Mariager fjorde gennem mange år har været et af de absolut mest foretrukne steder. Området har så meget at byde på, da det både er meget stort og samtidigt meget varieret. Det er jo Østjyllands Vadehav. Der er de store åbne vidder og selvfølgelig havet - over hede og til gode, varierede skove. Der mangler sådan set kun lidt mose! Selv træk af glimrende omfang ses her; både småfugle, ænder og vadere og til tider endda egentlige havfugle.

Hvad arter angår, skifter det lidt med årene. På det seneste er det uden tvivl Kongeørnen, der er i top, selvfølgelig især pga. det lokale ynglepar. Pudsigt nok var Kongeørn min første godkendte SU-art - ved Bognæs i 1968! Der er dog også mange almindelige fugle blandt favoritterne, fx Vibe og Løvsanger. Der er ikke meget, der kan slå oplevelsen af den første syngende Løvsanger om foråret! I det hele taget er der noget herligt ved trækfuglene og den gensynsglæde, man oplever med dem.

Red.: Hvad hører til blandt dine bedste oplevelser med fugle?

Det er meget ofte de sociale elementer forbundet med fuglekiggeriet. At være ved Blåvand med en flok ligesindede venner sætter jeg rigtig meget pris på. Det er altid hyggeligt at være på tur sammen med andre, hvor man så også altid har det sjovt samtidigt. Af mere specifikke oplevelser må Hærfuglen ved Ø for nylig nævnes. Det har gennem lang tid været en rigtig "hungerart", og på trods af adskillige (måske 100) obs. af Hærfugl i andre lande, har jeg vist aldrig set den så godt, som tilfældet var her.

Den nok mest storslåede oplevelse var turen til Lapland og Varangerfjorden i 1970. Det var en fantastisk tur. Jeg vil aldrig glemme, da Jarl og jeg tog til Pajala for at finde Lapugle. Vi havde fået udførlige instruktioner vedr. den rute, vi skulle vælge, igennem et enormt moseområde, hvor vi gik flere kilometer laaangt ud på hængedynd og andet godt ud mod et helt bestemt stykke skov, hvor der angiveligt skulle være Lapugle.

Da vi endelig når helt derud er det første, vi ser, Lapugler, der nærmest fløj rundt om ørerne på os! Det var helt fantastisk! Jeg kan stadig se det hele for mig, ruten og det hele. Det er helt klart noget af det største.

Det er også altid sjovt at støde ind i nogle af de fuglefolk, man ikke har set gennem rigtig mange år. I foråret stødte jeg fx ind i David (Boertmann) i Skagen. Sidste gang, vi mødtes, var på Ammarnäs, hvor vi spankulerede rundt blandt Kongeørn og Jagtfalk og sov mellem Tredækkerne!

Dét at følge det samme område gennem rigtig mange år, og derved opleve fx ynglefuglenes kommen og gåen - og ikke mindst dét at opdage noget helt nyt om lokaliteten, er bestemt også en meget stor fornøjelse, og måske især når der i øvrigt er relativt få andre, der kommer der. Her tænker jeg ikke blot på opdagelsen af fx fast tilbagevendende bjerglærker og alle sandløberne ved Sødring, men i høj grad også på Ærø, hvor jeg er kommet ofte gennem 40 år. Her opleves virkelig den store forskel landsdelene imellem, hvor fx gulbug er en af de almindeligste sangere på Ærø - mens husskaden er sjælden!

Lars Tom-Petersen. Foto: Benny Kristensen

Red.: Hvad hører så til blandt de værste oplevelser med fugle?

Jeg har i hvert fald haft en rigtig træls tur en gang, der har sat sig ret tydelige spor. Jeg synes simpelthen, at det er dødssygt at rende rundt i en eller anden havn [læs: Skagen] og lede efter en eller anden sanger, der har været der i flere dage - og så **ikke** få den at se! Nu kører jeg stort set kun på hits, hvis der er meget stor chance for at se fuglen - og at den i øvrigt befinder sig i et rigtig godt område fuglemæssigt. Så kan man i det mindste se på alt muligt andet, skulle det nu alligevel glippe!

Red.: Har du nogen tips til andre fugleinteresserede?

Tag til Sødring! Dét skal jo med:-), men derudover bliver Gudenåen jo mere og mere spændende, med de mange genopretningsprojekter, der efterhånden bliver gennemført.

Jeg har sammen med den øvrige caretaker-gruppe lige akkurat lagt sidste hånd på en bog (med et væld af Bennys flotte billeder) om Vorup Engso. Bogen er kommet til verden vha. bl.a. Onkel Aage og er allerede trykt - den præsenteres primo december. Og der er jo heldigvis meget mere end Vorup Engso. Væth Enge er allerede et spændende område, mens Hornbæk Enge også er på vej.

Red.: Hvad glæder du dig til i fremtiden?

Der er ingen tvivl om, at det bliver sjovt, når Hornbæk Enge for alvor kommer "på plads". Jeg har selv været med i hele planlægningsfasen, og når projektet er ført ud i livet, får jeg faktisk sødsigt og vil endda komme til at kunne kigge lige over på den planlagte fugleø, så det glæder jeg mig selvfølgelig meget til.

- Og så kan man jo altid drømme om, at fremtiden måske kunne bringe digerne langs Randers Fjord og måske især de yderste ude ved Overgård til fald. Så vil ingen kunne sige nej tak til en fugletur til dette område!

Zoologisk Konservator

O. K. Larsen

Kristrupvej 116

8900 Randers, Danmark

Tlf.: (+45) 86 43 67 70

Fuglepiger i Østjylland

Af Jette Lynge Jensen

Ideen med at lave fugleture og fugle-arrangementer kun for "piger" blev på eget initiativ startet af Sanne Busk i juli 2006. På det tidspunkt havde Sanne kigget på fugle i tre år og havde ikke set mange kvinder i felten i forhold til antallet af mænd. Det blev så stor en succes med weekendture og lokale ture for kvinder i Københavnsområdet, at Fuglepigerne fik tilbud om at komme ind under DOF København som en gruppe.

Succes'en fortsatte de næste par år og i marts 2008 besluttede Fuglepigerne og DOF's Hovedbestyrelse at lægge Fuglepigerne ind under DOF som en styregruppe. Fuglepigerne var et længe ventet svar på at motivere flere kvinder til at se på fugle samt at være aktive i DOF.

Lokalgruppe i Østjylland

En stor succes i Københavns-området kan vel også blive en succes i Østjylland, så vi er tre kvinder, som er gået i gang med at lave en lokalgruppe i Østjylland for Fuglepigerne. Vores første ture bliver i foråret 2009 og lige så snart, vi har den første tur på plads, vil turen blive vist i arrangements-kalenderen på DOF Østjyllands hjemmeside. Vi regner med at planlægge både korte ture i lokalområdet og længere ture til gode fuglelokali-teter rundt omkring i landet. Vi vil også gerne lave weekendture.

Formålet med gruppen i Østjylland er:

- At fremme fugleinteressen for kvinder
- At engagere kvinder i det organisatoriske og politiske arbejde i DOF
- At skabe anderledes fugleture

Hvorfor denne opdeling mellem mænd og kvinder?

Lad os slå fast med syv-tommer-søm, at det **ikke** er formålet med Fuglepigerne på hverken landsniveau eller lokalniveau, at skille kvinder og mænd i DOF's forskellige aktiviteter og arrangementer. Det er ingen nyhed, at der er flere mænd i felten med kikkerter end kvinder. Dette er tilfældet i hele Europa, men i USA er der lige mange mænd og kvinder i felten med kikkerter. Hvis vi ser på de aktive i DOF's politiske og organisatoriske arbejde, er der næsten kun mænd.

Der er mange kvinder, som gennem Fuglepigerne har genoptaget deres fugleinteresse – en interesse, som den enkelte måske altid har haft, men bare ikke rigtig har fået gjort noget ved udover fuglene i haven og ved foderbrættet.

Også de kvinder, som har kigget på fugle i mange år (primært alene) og som har savnet nogen at dele fugleinteressen med, har følt sig trygge ved at komme ud af busken i det sociale fællesskab i Fuglepigerne.

Nysgerrigheden omkring Fuglepigerne og interessen for fugle har fået flere kvinder op af sofaen og med på tur, og **DET** er hovedformålet med Fuglepigerne.

Vi tre initiativtagerne i Østjylland er en blandet flok:

Jette har kun tre års erfaring med at kigge på fugle, medens Birgitte og Pia har nogle flere års erfaring. Ingen af os har nogen erfaring med at være turleder på fugleture, så vi er under oplæring. Birgitte har været på weekendkursus for "Kommende fugleguide" på Æbelø. Mens denne artikel er på vej i trykken i Sørvæn, er Birgitte og Jette på et weekendkursus ved Blåvand for at lære om, hvordan man forbereder en fugletur.

Birgitte mail: b.lochtandersen@gmail.com

mobiltlf.: 2283 6478 efter kl. 18

Pia mail: pia@koeds.net

Jette mail: jette.lynge.jensen@jyskebank.dk

Yderligere oplysninger:

Fuglepigernes hjemmeside:

www.fuglepigerne.dk

Hjemmesiden er under omflytning til DOF, men det skulle være muligt at se de fleste af siderne.

DOF Københavns hjemmeside: www.dofkbh.dk

DOF's hjemmeside: www.dof.dk

(søg på Fuglepigerne)

Generalforsamling

Dansk Ornitologisk Forening

Lokalafdeling for Østjylland

Tirsdag d. 17/2 2009

Hermed indkaldes til ordinær generalforsamling i Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling i Østjylland.

Generalforsamlingen afholdes tirsdag d. 17. februar 2009 kl. 19.30 på Naturcenter Sølyst, Louisevej 100, 8220 Brabrand.

Generalforsamlingen er foreningens øverste myndighed, hvor lokalbestyrelsen og medlemmer af foreningens repræsentantskab (DOF's øverste myndighed, hvor DOF Østjylland har 4 pladser) vælges af de fremmødte medlemmer. Endvidere fremlægger formanden beretning for året der gik, og regnskab og budget fremlægges til godkendelse. Der er tillige god lejlighed til at stille spørgsmål til bestyrelsen.

Lokalafdelingen vil være vært med kaffe/te, og lidt mundgodt. Øl og vand kan købes.

Efter generalforsamlingen vil der være underholdende indslag.

Dagsorden for generalforsamlingen:

- 1) Valg af dirigent.
- 2) Beretning om lokalafdelingens virke v. Jens Bonde Poulsen
- 3) Fremlæggelse af revideret årsregnskab til godkendelse v. Ole Jensen
- 4) Fremlæggelse af budget for indeværende år til godkendelse v. Ole Jensen
- 5) Valg af bestyrelsesmedlemmer og suppleanter:

På valg er: Morten Jenrich Hansen, Peter Hjeds, Ann Pia Jørgensen, Peter Lange, Andreas Winding.

Suppleanter: Jette Lynge Jensen, Arne Højgaard, Kurt Strebel, Henrik Søndergaard.

- 6) Valg af revisor.

På valg er Rita Hazell

- 7) Valg af medlemmer til DOF's repræsentantskab.

På valg er: Bjarne Golles, Peter Hjeds, Peter Lange, Ole Jensen.

- 8) Forslag fra medlemmerne.

- 9) Eventuelt.

Alle er velkomne, men kun medlemmer af DOF tilknyttet DOF Østjylland har stemmeret.

Bestyrelsen

Anmeldelse

Af Morten Jenrich Hansen

Invasive planter – uønskede arter

Af Jan Kjærgaard Jensen & Hans Erik Svart
Natur og Museum 47. årg. Nr.3, 2008

Udgivet af Naturhistorisk Museum, Århus
Tlf.: 86 12 97 77 Fax: 86 13 08 82
E-mail: nm@nathist.dk
On-line-bestilling på www.nathist.dk

36 sider, pris: 60 kr. + forsendelse
Abonnement 2008 (4 hæfter): 198 kr.

Årets tredje hæfte fra Naturhistorisk Museum omhandler en række invasive planter i Danmark. De første 11 sider giver en indføring i begrebet invasive planter med definering, signalement og oprindelse.

Det fremgår bl.a., at der af ca. 3.000 plantearter i dansk natur er registreret 2079, som er indført af mennesker. At kun 1/3 af vores planter er naturligt hjemmehørende i Danmark var for mig et overraskende lavt tal.

Det er dog kun ca. 1% af de indførte arter, der vurderes at være så konkurrencedygtige, at de fortrænger de danske planter og dermed bliver invasive.

På 16 sider gennemgås dernæst en række udvalgte invasive plantearter med kort omtale af udseende, deres naturlige udbredelsesområde, indflydelsen på den danske flora og fauna, samt metoder man kan anvende til at holde dem nede eller direkte udrydde dem.

Hæftet afsluttes med et par bud på kommende "problembørn", samt diskussion om hvordan vi undgår nye invasive arter og endelig lidt mere om bekæmpelsen af dem.

De fleste kender nok til problemerne med arter som Kæmpe Bjørneklo og Rynket Rose, men med dette hæfte får man viden om en række af de arter, der i høj grad påvirker den danske natur.

Det er jo ikke kun det oprindelige plante-samfund de invasive arter direkte påvirker, men dermed også faunaen fra insekter til fugle.

Det er ikke kun på land, at det gælder, men også vandmiljøet, hvor arter som Almindelig Vandpest og Butblæret Sargassotang er på invasiv listen.

Jeg vil anbefale hæftet, som nyttig baggrundsviden til alle, der har en interesse i dansk natur og vores forvaltning af den. Hvilket jo egentlig burde være alle i DOF!

Referater fra ture

Fugletur til Øster Tørslev Kær den 26. august

Af Inger Jensen

Heldigvis klarede det op sidst på eftermiddagen, og da vi mødtes ved pumpestationen i Øster Tørslev Kær kl. 18.00 var det dejligt solskinsvejr om end lidt blæsende. Vi var 16 personer på denne tur, der blev ledet med kyndig hånd af Benny Kristensen og Lars Tom-Petersen.

Allerede efter 5 minutter på toppen af fugletårnet ved pumpestationen var de første 2 fiskeørne fanget i teleskoperne; hvilken herlig oplevelse. Den ene sad og nød aftensmaden på en pæl i fjorden, den anden slappede vist bare lidt af. Fra toppen af tårnet så vi også 10-12 fiskehejrer, der stod på en mark, samt en enkelt rørhøg – men det skulle blive bedre!

Efter en lille halv time i tårnet gik vi en tur på diget, og her så vi hele 5 forskellige fiskeørne. Den ene fløj praktisk talt lige hen over hovederne på os, så der var god mulighed for at studere den i kikkerterne. En af de andre fiskeørne slog efter en fisk i fjorden, men uden held.

Meget imponerende, at se en fiskeørn kaste sig i vandet fra stor højde. Vi så også en blå kærhøg (husk hvid overgump!) samt hørte vandrikse (husk på gryntende små-grise!) og på vejen tilbage ad diget havde vi hele 4 rørhøge i samme kikkertfelt på een gang.

Nogle af deltagerne så også lige isflugten, der fløj forbi i fuld fart. Herudover var der viber i store flokke, musvåger, tårnfalk, sangsvaner, skarver m.m.

En rigtig god tur - med to rigtig dygtige turledere.

Tak for det.

Kalender

Generelt om vore ture:

Alle er velkomne på turene, tag gerne venner eller familie med. Turene er også for uøvede fuglekiggere! Turlederne fortæller velvilligt om fuglene der ses, også de almindelige arter. Bemærk at der kræves tilmelding ved nogle ture. Medbring altid kikkert, evt. fuglebog samt påklædning efter vejret – de fleste ture gennemføres uanset vejrliget. En god madpakke samt noget varmt på thermokanden er også godt. På de længerevarende ture gøres undervejs stop ved en bager eller købmand.

Bemærk at nogle ture kræver tilmelding. Dette vil altid fremgå af turbeskrivelsen. Ture der gennemføres i privatbiler er også for folk uden bil! Kontakt turlederen, som kan hjælpe med at skaffe kørelejlighed.

Hold også øje med vores hjemmeside på www.dofaarhus.dk, hvor du finder det komplette tur- og mødeprogram. Der kan eventuelt blive arrangeret flere ture og møder.

Tirsdagsmøder d. sidste tirsdag i hver af månederne sep., okt., nov., jan., feb., mar., og april. Alle finder sted på Naturcenter Sølyst, Louisevej 100, i Brabrand. Kontakt vedr. møderne: Kontaktpersonen.

Bidrag til ture og møder sendes til: Ole Jensen, Torshøjvænget 54, 8381 Hasselager. E-mail: ofj@ofj.dk senest 1. februar, 1. maj, 1. august og 1. november.

Søndag 21.12.: Julefugletur til Kalø

Mødested: P-pladsen ved Kalø Slotsruin kl. 12.00 -14.00
Lad os kalde det en tradition, at vi her omkring vintersolhverv forsøger at finde ud af, hvor mange fuglearter, man egentlig kan se ved slotsruinen. Det kan næsten ikke blive værre end sidste år, hvor vi blev indhyllet i rimtåge med en sigtbarhed på kun få meter! Det kan ikke ske to år i træk, så der skulle være chance for alt godt i dykænder samt formentlig spættet sæl og lidt alkefugle. Medbring kikkert, varmt tøj og fodtøj!

Turleder: Naturvejleder Morten D.D. Hansen
Arrangør: Naturhistorisk Museum i samarbejde med DOF

Søndag 4.1.: Mossø og de midtjyske søer

Mødested: P-pladsen ved Ry station kl. 9.00
Fælleskørsel til fuglerige steder ved søerne. Stederne varierer alt efter vejr og sæson. Vi anbefaler samkørsel fra Ry, for at begrænse antallet af biler, så tag også 20 kr. med.

Turleder: Claus Ole Madsen, tlf. 86 96 18 04, Jens Kirkeby tlf. 86 89 19 20, eller Kurt Ærenlund Pedersen tlf. 86 94 82 09
Arrangør: DOF Østjylland

Søndag 4.1.: Fuglene i Favrskov Kommune

Mødested: Sløjfen i Hadsten kl. 9.00
Folk som vil opleve fuglelivet i Favrskov kommune bør deltage. Der er mange fine lokaliteter bl.a. ådale, engdrag, søer og skove. Medbring en tyver til chaufføren, gummistøvler, kikkert, fuglebog samt kaffe på kanden og en termomåtte til at sidde på.
Turleder: Svend Møller Jensen, Søften (8698 6503) og Peter Hjeds, Foldby.
Arrangør: DOF Østjylland

Torsdag 15.1.: Safari i Sydafrika

Mødested: Naturcenter Sølyst kl. 19.30
I efteråret 2007 gennemtrawlede Karen Mikkelsen og Jørgen Mørup Jørgensen Kruger Nationalparken i det østlige Sydafrika. Senere kørtes længere sydpå og til besøg i andre nationalparker, bl.a. Hluhluwe-Umfolozi og Drakensberg. De så og fotograferede masser af fugle og pattedyr, og det blev en uforglemmelig tur i det gryende sydafrikanske forår. Arrangør: ØBF

Lørdag 17.1.: Gudenådalen ved Randers

Mødested: Randers Naturskole, Gudenåvej kl. 9.00
Nye vådområder ligger snart som perler på en snor langs Gudenå ved Randers: Vorup Enge og Væth Enge er etableret, snart følger Hornbæk Enge, og flere derefter. På denne tur vil vi besøge et eller flere af områderne og fortælle om planerne. Turens mål vil først blive bestemt på dagen, afhængigt af vejr og fugle. Vi kan vælge at gå fra naturskolen, eller vi kan samles i nogle biler og køre til et af de lidt fjernere områder. Varighed: Ca. 4 timer. Vandtæt fodtøj anbefales.
Turleder: Benny Kristensen (86454099) og Lars Tom-Petersen (86418164).
Arrangør: DOF Østjylland

Søndag 18.1.: Vinterfugle ved sø og å

Mødested: Kviklyst P-plads, Søtorvet i Silkeborg kl. 15.00 eller P-plads ved Allinggårdsvej kl. 15.20 (se skilt mod fugletårn). Afslutning kl. 17.00.
Vi besøger fugletårnet ved Sminge Sø, hvorfra vi - forhåbentligt - kan se flokke af sangsvaner komme til overnatning på søen, der gennem en årrække har været kendt som en god sangsvanelokalitet. Især i forbindelse med isvintre og hård frost ses mange sangsvaner i vågen ud for tårnet. Hvorfra kommer disse fugle og hvordan klarer de at overleve de til tider barske vejrforhold? Også mulighed for stor skallesluger, hvinænder, troldænder, lille lappedykker, gæs m.m. Husk varm påklædning og godt fodtøj. Medbring evt. kaffe/the. Ingen tilmelding.
Turleder: Bo Ryge Sørensen, tlf 8681 2573
Arrangør: DOF Østjylland

Tirsdag 27.1.: Tirsdagsmøde

Mødested: Naturcenter Sølyst kl. 19.30
Emne er endnu ikke fastlagt.

Søndag 1.2.: Fuglene i Favrskov Kommune

Mødested: Kulturhuset i Hinnerup kl. 9.00
Folk som vil opleve fuglelivet i Favrskov kommune bør deltage. Der er mange fine lokaliteter bl.a. ådale, engdrag, søer og skove. Medbring en tyver til chaufføren, gummistøvler, kikkert, fuglebog samt kaffe på kanden og en termomåtte til at sidde på.

Turleder: Svend Møller Jensen, Søften (8698 6503) og Peter Hjeds, Foldby.
Arrangør: DOF Østjylland

Søndag 1.2.: Mossø og de midtjyske søer

Mødested: P-pladsen ved Ry station kl. 9.00
Fælleskørsel til fuglerige steder ved søerne. Stederne varierer alt efter vejr og sæson. Vi anbefaler samkørsel fra Ry, for at begrænse antallet af biler, så tag også 20 kr. med.

Turleder: Claus Ole Madsen, tlf. 86 96 18 04, Jens Kirkeby tlf. 86 89 19 20, eller Kurt Ærenlund Pedersen tlf. 86 94 82 09
Arrangør: DOF Østjylland

Torsdag 5.2: Rejse i Indien

Mødested: Naturcenter Sølyst kl. 19.30
Indien - et land med spændende blanding af natur og kultur. Rajasthan i februar er et hjørne af Indien, hvor man kan opleve europæiske fuglearter i vinterkvarter iblandet et krydderi af indiske fugle og brølende tigre. Med billeder og historier fra en uforglemmelig tur i februar 2008 vil naturfotograf Christian A. Jensen bringe den indiske mystik ind i den vinterkolde og mørke foredragstid på Sølyst.

Turleder: Christian A. Jensen
Arrangør: ØBF

STORTUR Søndag 8.2.2009 - Fredag 20.2.2009:

Stortur til Costa Rica i Latinamerika

DOF-Fyn arrangerer i dagene 8. til 20. februar 2009 en stortur til Costa Rica i Latinamerika, og den udbydes efter DOF's stortursregler. Turen gennemføres ved min. 15 deltagere og maximum er 19 personer. Dansk rejseleder er Hans Ole Matthiesen, Odense der flere gange har besøgt landet, senest januar 2008. Sammen med lokal guide vil han tage gruppen gennem de vigtigste lokaliteter i landet, der med sine næsten 900 fuglearter er et eldorado for ornitologer. Hvad siger du til 16 arter af træløber, 25 duearter og 22 forskellige arter af gærdesmutter samt flere familier, der kun kendes fra den "nye verden". Prisen bliver fra 18.990 kr. i tresengsværelse med mulighed for tilkøb af dobbelt/ enkeltværelse. Prisen dækker en stor del af bospisningen undervejs ligesom entreer til nationalparkerne er inkluderet. Interesserede kan henvende sig til Hans Ole Matthiesen på tlf. 26 97 26 47 eller på mail hansole@nalnet.dk for yderligere information og færdigt program. Så snart vi kender antallet af østjyske deltagere vil der blive indkaldt til et møde i Århus. Et tilsvarende finder sted i Odense den 9. oktober kl. 19 på Risingskolen for de fynske deltagere.

Turleder: Hans Ole Matthiesen tlf. 26 97 26 47 eller mail hansole@nalnet.dk
Arrangør: DOF Fyn

Søndag 15.2: Ørnens dag 2008

Mødested: Kvicklys P-plads, Søtorvet i Silkeborg kl. 09.30 eller P-plads ved Klostermølle kl. 10.00
Det Midtjyske Søhøjland besøges regelmæssigt af havørne i vinterhalvåret. På "Ørnens dag" besøger vi en af de søhøjlandslokaliteter, hvor der er gode muligheder for at se havørn(e). På turen vil der blive fortalt om ørnenes livsvilkår og mulighederne for at beskytte og fastholde ørnene som ynglefugle i Danmark. Husk varm påklædning og fodtøj. Medbring evt. kaffe/the. Tilmelding ikke nødvendig. I tilfælde af kraftig tåge og/eller regn kontakt turlederen.
Turleder: Bo Ryge Sørensen, tlf. 2142 2634 og Poul Erik Niebuhr
Arrangør: DOF Østjylland

Tirsdag 17.2: Generalforsamling

Mødested: Naturcenter Sølyst kl. 19.30
Generalforsamling i Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling for Østjylland. Se mere inde i bladet. Alle er velkomne, men kun medlemmer af DOF tilknyttet DOF-Østjylland har stemmeret.
Arrangør: DOF Østjylland

Tirsdag 24.2.: Nordøstgrønland

Mødested: Naturcenter Sølyst kl. 19.30
I sommeren 2008 arbejdede Kent Olsen 3 uger i Nordøstgrønland med flytællinger af fugle og dyr. Hør denne aften Kent fortælle om resultaterne fra et øde hjørne af kongeriget. Foredraget er krydret med Kents fremragende naturfotos, der spænder fra sommerfugle, fugle og hvaler til de storslåede Grønlandske landskaber og endda en total solformørkelse!
Arrangør: DOF Østjylland

Lørdag 27.2: Sødringholm Strand

Mødested: P-pladsen ved sommerhusene, Sødringholm kl. 9.00
Den traditionelle vintertur langs stranden. Her er altid mange overvintrende fugle: sangsvaner, lysbugede knortegæs, andefugle, strandskader, spover og rylere. Forhåbentlig ser vi også vandrefalk og de første træk af viber og lærker. Ca. 4 timer. Husk varmt tøj og varme drikke, evt. vandtæt fodtøj.
Turleder: Benny Kristensen (86454099) og Lars Tom-Petersen (86418164).
Arrangør: DOF Østjylland

Søndag 1.3.: Fuglene i Favrskov Kommune

Mødested: Inside i Hammel kl. 8.00
Folk som vil opleve fuglelivet i Favrskov kommune bør deltage. Der er mange fine lokaliteter bl.a. ådale, engdrag, søer og skove. Medbring en tyver til chaufføren, gummistøvler, kikkert, fuglebog samt kaffe på kanden og en termomåtte til at sidde på.
Turleder: Svend Møller Jensen, Søften (8698 6503) og Peter Hjeds, Foldby.
Arrangør: DOF Østjylland

Torsdag 5.3: Grønland digitalt

Mødested: Naturcenter Sølyst kl. 19.30
Hanne og Søren Højager har i juli 2008 deltaget i en 4 ugers rejse til Grønland. De første 2 uger gik til forskellige fåreholdersteder i Sydgrønland. Herefter blev kursen sat mod nord med stop i Nuuk, Ilulissat og Qeqertarsuaq på Disko; turen sluttede med et par dage i Kangerlussuaq. Under hele turen blev der taget et væld af billeder bl.a. af den farverige flora, det artsræddigt sparsomme fugleliv og den spektakulære pattedyrfauna. Og så fylder isen på trods af klimaændringerne selvfølgelig meget i billedgalleriet. Ikke mindst de kolossale isbjerger ved Danmarks eneste naturarvsområde - Isfjorden - gjorde et stort indtryk også som fotoobjekter. Søren Højager vil vise et lille udpluk af billederne fra rejsen.

Turleder: Søren Højager
Arrangør: ØBF

Søndag 15.3: Danmarks Naturskove

Mødested: Kvicklys P-plads, Sørtorvet i Silkeborg kl. 16.30 til omkring kl. 19.00
Naturskoven på Silkeborg Statsskovdistrikt er efterkommere af den oprindelige skov, der i årtusinder dækkede Danmark. Silkeborgskovene har landets største koncentration af 250-300 årig bøg og rummer en række beskyttelseskrævende fugle- og pattedyrarter. På turen vil vi se nærmere på naturskovens biologiske betydning. Turen afsluttes omkring solnedgang, hvor vi ser den kragestore sortspætte komme til overnatning i dens sove-hultræ. Tilmelding ikke nødvendig.

Turleder: Bo Ryge Sørensen, tlf. 8681 2573
Arrangør: DOF Østjylland

Lørdag 21.3: Forårstur ved Fussingø

Mødested: Badebroen ved Fussing Sø kl. 8.00.
Vi kigger på og lytter til det tidlige forårs fugle på en gåtur langs søen og i skoven: På søen toppede lappedykkere, ænder og måske isfugl. I skoven er spætter, mejser og træløbere i fuld gang. Her er bl.a. en god bestand af korttåede træløbere. Måske er sangdrossel og hvid vipstjert ankommet sydfra. Varighed: Ca. 3 timer.

Turleder: Benny Kristensen (86454099) og Lars Tom-Petersen (86418164).
Arrangør: DOF Østjylland

Tirsdag 31.3: Tirsdagsmøde

Mødested: Naturcenter Sølyst kl. 19.30 Emne er endnu ikke fastlagt.

Søndag 19.4.: Fuglene i Favrskov Kommune

Mødested: Sløjfen i Hadsten kl. 7.00
Folk som vil opleve fuglelivet i Favrskov kommune bør deltage. Der er mange fine lokaliteter bl.a. ådale, engdrag, søer og skove. Medbring en tyver til chaufføren, gummistøvler, kikkert, fuglebog samt kaffe på kanden og en termomåtte til at sidde på.

Turleder: Svend Møller Jensen, Søften (8698 6503) og Peter Hjeds, Foldby.
Arrangør: DOF Østjylland

Se også Århus Kommunes naturvejlederes hjemmeside (findes via lokalafdelingens hjemmeside www.dofoj.dk eller hent folderen på biblioteket).

Bestyrelsen

Peter Lange (rep.mdl.)
Tujavej 16, Stjær
8464 Galten
Tlf. 86 950341
peterlange@dofoj.dk

Ole Jensen (kasserer, rep.mdl.)
Torshøjvænget 54, Kolt
8361 Hasselager
Tlf. 86 28 56 14
ofj@ofj.dk

Bjarne Golles (rep.mdl.)
Louisevej 100
8220 Brabrand
Tlf. 86 25 04 43
bg@nat.aarhus.dk

Peter Hjeds (rep.mdl.)
Båstrupvej 16, Foldby
8382 Hinnerup
Tlf. 86 49 63 08
peterhjeds@hotmail.com

Steen Gert Larsen
Grøfthøjparken 161, 10. mf.
8260 Viby J
Tlf. 31955005
steengertlarsen@dofoj.dk

Jens Bonde Poulsen
Hevringvej 24, Hevring
8950 Ørsted
Tlf. 86 48 82 75
jensbonde@elrotel.dk

Andreas Winding
Bogfinkevej 2
8654 Bryrup,
Tlf. 21 78 13 70
soravnen@dofoj.dk

Ann Pia Jørgensen
Tornhøjvej 1, Koed
8560 Kolind, Tlf. 87 74 06 06
pia@koeds.net

Morten Jenrich Hansen
Klokkeskovvej 17 H
8260 Viby J., Tlf. 24252809
m.jenrichhansen@oncable.dk

Henrik Søndergaard (suppl.)
Svalevej 11, Hadsbjerg
8370 Hadsten,
Tlf. 86 91 40 36
pluvialis@mail.dk

Arne Højgård (suppl.)
Nyvej 1 A
8340 Malling
Tlf. 86930325/72275465
ARHO@fvst.dk

Jette Lyng Jensen (suppl.)
Damsbrovej 25 B, 1.
Norring, 8382 Hinnerup
Tlf. 25563328
lyngje.jensen@hotmail.com

Kurt Strebel (suppl.)
Åkrogs Strandvej 37 A
8240 Risskov
Tlf. 86171140
strebel@oncable.dk

Kontaktpersoner

Norddjurs Kommune

Favrskov Kommune

Odder Kommune

Randers Kommune

Samsø Kommune

Silkeborg Kommune

Skanderborg Kommune

Syddjurs Kommune

Århus Kommune

Fredningsudvalget

DOFbasen

Rapportgruppen
(Fugle i Århus amt)

Rovfuglegruppen

Sløruglegruppen

Jens Bonde Poulsen

Peter Hjeds / Svend M. Jensen, Holmelundsvej 29,
Søften, 8382 Hinnerup, 86 98 65 03

Peter Lange

Lars Tom-Petersen, Niels Ebbesensvej 58,
8900 Randers, 86 41 81 64, larstom@proinfo.net

Mogens Wedel-Heinen, Østerlækkevej 52,
8305 Samsø, 86 59 08 48, mowh@post.tele.dk

Andreas Winding

Peter Lange

Joy Klein, Kirkevænget 2, Feldballe,
8410 Rønde, 86 36 71 60, joyklein@post.tele.dk

Morten Jenrich Hansen

Peter Lange

Peter Lange

Flemming Holmslykke Nielsen, Humlevej 24,
8543 Hornslet, 86 97 96 91, flemming.holmslykke@mail.dk

Svend Møller Jensen, Holmelundsvej 29, Søften,
8382 Hinnerup, 86 98 65 03

Peter Hjeds

Returadresse: Peter Lange, Tujavej 16, Stjær, 8464 Galten.

WWW.
NATURBUTIKKEN
- overskuddet går til fuglesagen .DK

FUGLEKASSETID

Det er i denne tid fuglekasserne skal klargøres og sættes op. Mange af havens fugle er afhængige af fuglekasser, ligesom nogle arter, der ellers ikke ville være i haven, kan lokkes til ved hjælp af særlige fuglekasser - fx natugle, som gerne går i kasse. Naturbutikken har et stort og fyldestgørende sortiment af fuglekasser, se i kataloget, kig på nettet eller ring for nærmere vejledning.

Køber du dine fuglekasser i Naturbutikken gør du fuglene en dobbelt tjeneste, da naturbutikkens overskud går til fuglesagen. Desuden får også kyndig vejledning af vores erfarne medarbejdere.

På gensyn i Naturbutikken!

NATURBUTIKKEN • VESTERBROGADE 138A • 1620 KØBENHAVN V • TLF: 33 31 85 63